

Číslo: 6120/2024-2025

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od **13. 01. 2025** do **14. 01. 2025**

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Ulica partizánska 273/19, Lučenec	
Zriaďovateľ	Mesto Lučenec

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Iveta Lekeňová, riaditeľka školy

Mgr. Miroslava Kičinová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 6120/2024 - 2025 zo dňa 07.01.2025 **inšpekciu vykonala:**

PaedDr. Soňa Hanesová, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav realizácie polytechnickej výchovy a vzdelávania v materskej škole

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola mestská, štátna materská škola (MŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. Predprimárne vzdelávanie bolo poskytované v 6 triedach s celodennou výchovou a vzdelávaním, vrátane 1 triedy, v ktorej bol realizovaný Projekt Technická škôlka. Z celkového počtu detí 119, povinné predprimárne vzdelávanie (PPV) plnilo 34, z ktorých 5 detí pokračovalo v plnení PPV a 1 dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) bolo so zdravotným znevýhodnením (ZZ) a plnilo PPV. V triede 2-6-ročných detí, ktorá participovala na projekte Technická škôlka bolo poskytované predprimárne vzdelávanie 21 deťom, z ktorých 16 plnilo PPV a 2 z nich pokračovali v plnení PPV. Celodennú výchovu a vzdelávanie v triedach zabezpečovalo 13 kvalifikovaných učiteliek, vrátane riaditeľky MŠ. Z celkového počtu pedagogických zamestnancov školy 3 sa angažovali na projekte Technická škôlka.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Stav realizácie polytechnickej výchovy v technických materských školách

V predloženom **Školskom vzdelávacom programe** (ŠkVP) šantivé slniečka boli rozpracované **vlastné ciele**, ktoré smerovali k podpore pozitívneho vzťahu detí k polytechnickej výchove (PYA) a rozvíjaniu ich technickej gramotnosti v súlade s obsahom vzdelávacej oblasti Človek a svet

práce. Výchovno-vzdelávacia činnosť (ďalej VVČ) bola realizovaná podľa **učebných osnov** ŠkVP, ktorými boli vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (ŠVP). Deklarované východiská plánovania obsahovali stratégie VVČ, učebné zdroje pre deti a učiteľku, metódy a prostriedky hodnotenia plnenia výkonových štandardov týkajúcich sa PYA, napomáhali realizácii VVČ a prihliadali rozvíjaniu technickej gramotnosti detí v triede zapojenej do projektu Technická škôlka v súlade s odporučenými metodickými materiálmi.

Vytvorenie adekvátnych **personálnych podmienok** malo pozitívny vplyv na realizáciu PYA. Predprimárne vzdelávanie v technickej triede bolo zabezpečené **pedagogickými zamestnancami**, ktorí spĺňali požadované kvalifikačné predpoklady. Na realizáciu technického vzdelávania detí prostredníctvom Projektu Technická škôlka boli vyškolené riaditeľka a obidve učiteľky 4. triedy s technickým zameraním, jedna z nich získala dekrét pre inovácie v oblasti predškolskej pedagogiky a bola aj lektorkou pre ďalších pedagogických zamestnancov.

Vzdelávanie pedagogických zamestnancov bolo realizované v súlade s **plánom profesijného rozvoja**, ktorý prihliadal k potrebám školy, jej zameraniu a stanoveným cieľom v ŠkVP. Obsahoval plánované vzdelávania vedúceho pedagogického zamestnanca a pedagogických zamestnancov vzhľadom k rozširovaniu profesijných kompetencií učiteľiek v oblasti PYA a technickej gramotnosti detí, čo sa pozitívne prejavilo v napredovaní školy. Analýza zápisníc z **pedagogickej rady a metodického združenia** preukázala, že na ich rokovaní boli poskytované informácie využívania vzdelávaním získaných profesijných kompetencií pedagogických zamestnancov (aktualizačné vzdelávanie Technika hrou v predprimárnom vzdelávaní, webináre a samoštúdium odborných publikácií so zameraním na PYA), čo malo pozitívny vplyv pri dosahovaní jednotného postupu pedagogického riadenia a aplikácie inovatívnych metód v edukácii smerujúcich k rozvíjaniu elementárneho technického myslenia detí.

Priestorové a materiálno-technické podmienky umožňovali vzdelávanie detí so zameraním na realizáciu PYA v technickej triede. Súčasťou jej interiéru bolo **centrum PYA**, v ktorom boli stabilne umiestnené dva detské ponky. Vzhľadom na stanovené ciele v ŠkVP mali v centre dostatok materiálov rôzneho druhu - sady náradia a náčinia, skladačky, stavebnice, meracia, spájkovacia, manipulačná a zdvíhacia technika, čo im umožňovalo plniť ciele výchovy a vzdelávania zamerané na PYA. Úložné police a skrinky na materiál, koše na odrezky drev, papiera a zmesový odpad boli umiestnené tak, aby deti mohli s nimi samostatne manipulovať. Na realizáciu činností súvisiacich s aktivitami v oblasti PYA bolo zriadené **centrum v exteriéri** s osobitným vchodom zo školského dvora, ktoré bolo vybavené pracovným stolom, skrinkami, policami, náradím, rôznym prírodným a spotrebným materiálom. Ochranné pomôcky pre deti boli súčasťou obidvoch centier PYA.

Na základe rozhovoru s vedúcimi pedagogickými zamestnancami a analýzou príslušnej dokumentácie o aktivitách bolo zistené, že učiteľky technickej triedy aktívne **spolupracovali s rôznymi subjektami**, čo malo pozitívny vplyv na plnenie cieľov a úloh deklarovaných v Projekte Technická škôlka. Výsledky realizovaných aktivít polytechnického zamerania (drevené pexeso, vzletové otvory pre vtáky, makety vtákov - sova, brhlík, sýkorka, včely z preglejky k úľom, krmitka pre vtáky) poskytli na vytvorenie náučného chodníka v mestskom parku, čím sa aktívne podieľali na verejnej prezentácii v rámci mesta. Niektoré vzdelávacie aktivity zamerané na rozvoj technickej gramotnosti detí prezentovali prostredníctvom otvorenej hodiny zverejnenej v médiách (RTVS 1; Local TV, Regina stred). Priebežne poskytovali iným materským školám v regióne rôzne semináre, online prezentácie, otvorené hodiny zamerané na rozvíjanie technickej gramotnosti detí v predprimárnom vzdelávaní. Vytvárali

portfóliá, pracovné listy a námety aktivít so zameraním PYA, ktorými motivovali iných učiteľov školy na implementovanie prvkov PYA do edukácie detí.

Rozvoj technickej gramotnosti detí v technických materských školách

Rozvoj technickej gramotnosti detí bol pozorovaný v jednej heterogénnej triede 2-6-ročných detí s technickým zameraním vo všetkých formách denných činností **dopoludnia**. V čase inšpekcie bolo v triede z celkového počtu detí 21 prítomných 19, z ktorých bolo 15 plniacich PPV, vrátane 2 s pokračovaním plnenia PPV.

Deti mali učiteľkou vytvorené primerané časové možnosti a podnetné materiálno-technické vybavenie podporujúce praktické nadobúdanie užívateľských zručností vzhľadom na stanovené zámery PYA, ktorá ich oboznámila s vybavením centra a bezpečnostnými pravidlami využívanými pri manipulácii s náradím. Učiteľka bola prítomná v priestore centra PYA, v ktorom bola realizovaná praktická činnosť PYA, bola v neustálom kontakte s deťmi, ktoré **prejavili záujem o činnosti technického charakteru** v súlade s témou Kráľovstvo zimy.

Deti plniace PPV formulovali otázky smerujúce k riešeniu zadávaných úloh, vyžadovali doplnkové informácie zamerané na tvorbu učiteľkou deklarovaného postupu zadania, výberu materiálu a náradia. V jednoduchých manipulačných úkonoch prejavovali samostatnosť, porozumeli zámeru činnosti, primerane komunikovali medzi sebou aj s učiteľkou.

Pri plnení úlohy technického charakteru absentovalo formovanie zmysluplných, primerane **kognitívne náročných úloh**. Identické jednoduché úlohy s technickým zameraním realizované so všetkými deťmi, neboli prispôbené s ohľadom na ich **rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby**, dosiahnutú úroveň, rozvojový a výkonový potenciál detí, najmä plniacich PPV. Deti mali možnosť zostrojovať len učiteľkou navrhnutý produkt (snehuliak) s nemenným postupom a s využitím predložených materiálov, dôsledkom čoho nepreukázali **tvorivosť** pri výbere a aplikácii vlastných postupov, vytváraní návrhov a predpokladov, využívaní rôznych dostupných materiálov a ani **bádateľské zručnosti a experimentovanie** skúšaním rôznych riešení pokusom a omylom, čím sa neprihliadalo k efektívnemu **elementárnemu technickému premýšľaniu detí**.

Rozoznávali, určovali a pomenovali nástroje, náradie, predmety a materiály, manipulovali so špecifickými pomôckami pre PYA, v spolupracovali s učiteľkou, ktorá dbala na správne a bezpečné zaobchádzanie s nimi. V interiéri využívali kreslenie rovných a krivých čiar (nákladné auto, snehuliak), orientovali sa na rovine papiera a balzovej dosky, primerane preukázali obrazovú a tvarovú predstavivosť. Pri zostrojovaní snehuliaka realizovali činnosti s pravítkom a ceruzkou, vystrihovali a vyfarbovali tvary a obrazce farbičkami, obkresľovali rôzne tvary pomocou šablóny, vyrezali z balzovej dosky plošný tvar pomocou lupienkovej pílkou, čím preukázali nadobudnuté **pracovné návyky, manuálne zručnosti** a s podporou učiteľky aj **technickú gramotnosť**.

Učiteľka využívala formálnu pochvalu bez konkrétneho hodnotenia, nevytvárala deťom príležitosti na **sebahodnotenie**, zdôvodňovanie vlastných postupov riešenia výsledného produktu, ani na **hodnotenie výkonov kamarátov**.

Deti plniace PPV boli učiteľkou povzbudzované k trpezlivosti, preukázali vôľu zotrvať v činnosti, dokončiť zadanú úlohu. Pri práci s materiálmi a náradím využívali úsporne materiálno-technické zdroje, zvolili ekologický postup riešenia úlohy, s podporou učiteľky preukázali spôsobilosti súvisiace s ich **bezpečnosťou a ochranou zdravia**, dbali na poriadok pri uprataní priestoru po skončení činnosti, čím preukázali adekvátne **špecifické postoje charakteristiky**.

V centre PYA v exteriéri vedeli vymenovať rôzne prírodné materiály, poznali ich využitie v technologických úlohách zameraných na zostrojovanie domčeka pre hmyz s následným

zdôvodňovaním jeho praktického významu, pričom boli učiteľkou podporované k premýšľaniu nad konkrétnou realizáciou, čo pozitívne ovplyvnilo rozvíjanie ich priestorovej pamäti. Inšpekčné zistenia týkajúce sa učenia detí a vyučovania učiteľky väčšinou nekorešpondovali s vyjadreniami učiteľky i údajmi v autodiagnostickom dotazníku.

2 ZÁVERY

Konkretizácia **cieľových požiadaviek** deklarovaných v ŠkVP reagovala na potreby detí vzdelávaných v triede s technickým zameraním a prihliadala na rozvíjanie ich špecifických technických spôsobilostí, s možnosťou ďalšieho plánovania cieľov i obsahu vzdelávacej oblasti Človek a svet práce. **Učebnými osnovami** ŠkVP boli vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí ŠVP. Východiská plánovania s konkretizáciou metód, foriem, stratégií pre edukáciu napomáhali tvorbe konkrétnych činností a špecifických úloh zameraných na rozvíjanie technickej gramotnosti detí.

Pedagogickí zamestnanci v triede s technickým zameraním spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v príslušnej kategórii a podkategórii. **Priestorové a materiálno-technické podmienky školy** umožňovali vzdelávanie detí s dôrazom na rozvíjanie ich technickej gramotnosti a napĺňanie vzdelávacích cieľov stanovených v ŠkVP. Efektívna **spolupráca školy** s rôznymi partnermi, verejná prezentácia výsledkov realizovaných aktivít PYA obohacovala obsah vzdelávania detí s dôrazom na rozvoj ich zručností využiteľných v bežnom živote.

Pri podporovaní technickej gramotnosti detí v triede s technickým zameraním bolo adekvátne využité materiálno-technické vybavenie vzhľadom k stanoveným zámerom edukácie. Deti prejavili záujem o činnosti, manipulovali s rôznymi materiálmi, nástrojmi, náradím využívali hrubú a jemnú motoriku, verbalizovali doplnkové informácie smerujúce k učiteľkou zadávaným úlohám a postupom, pričom **preukázali komunikačné, pracovné, manuálne zručnosti a elementárnu technickú gramotnosť**. Prejavili vôľu pokračovať a zotrvať v činnosti, dokončili úlohu, pričom preukázali nadobudnuté **pracovné a bezpečnostné návyky**.

V realizácii pracovných činností je potrebné spájať zručnosti detí so špecifickým spôsobom premýšľania a postojov, **tvorivo** pristupovať k využívaniu dostupných materiálov a nástrojov, vlastných postupov, alebo k spontánnej modifikácii učiteľkou zadávaných postupov, uplatňovať **bádatelský prístup**, za účelom rozvíjania **kognitívnych spôsobilostí, technického myslenia a predstavivosti detí**. Zlepšenie si vyžaduje aj prezentovanie výsledkov činností detí, **hodnotenie** vlastných výkonov a výkonov kamarátov.

Výrazné pozitíva

- spolupráca s rôznymi subjektmi pri zabezpečení PYA,
- verejná prezentácia realizovaných aktivít PYA a technickej gramotnosti detí,
- materiálno-technické podmienky školy.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- uplatňovanie bádatelsky orientovaného prístupu,
- prispôsobovanie učebných zadaní s ohľadom na rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby, dosiahnutú úroveň a výkonový potenciál detí,
- uskutočňovanie hodnotenia, vytváranie príležitostí na sebahodnotenie detí.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zamerať kontrolnú činnosť v triede s technickým zameraním na diferencovanie činností, úloh s ohľadom na rozdielne výchovno-vzdelávacie potreby detí;
- podporovanie tvorivého prístupu u detí pri plnení zadanej úlohy, kreatívne nazeranie na javy pri tvorbe možných riešení;
- uplatňovanie výskumne orientovanej koncepcie PYA (experimentovanie, bádanie);
- vytváranie príležitostí na sebahodnotenie detí.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. ŠkVP Šantivé slniečka,
2. školský poriadok,
3. denný poriadok,
4. prevádzkový poriadok,
5. plán profesijného rozvoja,
6. triedna kniha,
7. dokumentácia o aktivitách, o spolupráci s rôznymi subjektmi,
8. Projekt Technická škôlka,
9. zápisnice z rokovania pedagogickej rady a MZ,
10. záznamy z pedagogického diagnostikovania detí,
11. doklady o vzdelaní učiteľov a o ich vzdelávaní sa v oblasti PYA/TG,
12. webové sídlo školy.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: PaedDr. Soňa Hanesová

Dňa: 24. 01. 2025

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
PaedDr. Soňa Hanesová
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Iveta Lekeňová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 07. 02. 2025 v Lučenci:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

PaedDr. Soňa Hanesová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Iveta Lekeňová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

Mgr. Iveta Lekeňová, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Soňa Hanesová, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti